

SIKKERHETS DATABLAD

Memento

Revisjonsdato: 04.06.2018

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn Memento
Utgave nummer 1.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde Fargeblekk
Anvendelser som frarådes Bør ikke brukes til andre formål enn de bruksområder produktet er beregnet for.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør Global Hobby og Kunst AS
O. J. Brochs gt. 20
5006 BERGEN
Norge
Telefon: 55 55 32 10
<https://www.globalhobby.no/>
global@globalhobby.no
E-post
Ansvarlig Global Hobby og Kunst AS
Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS - Jens Krotseng
1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC Aquatic Chronic 3; H412: Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2 Merkningselementer

Faresetninger H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger
Generelle P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
Forebygging P273 Unngå utslipp til miljøet.
Disponering P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.

2.3 Andre farer

Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Trietanolamin	Ec/Nlp nr: 203-049-8 Cas nr: 102-71-6	Eye Irrit 2; H319	Æ	0 - 10
Dietylenglykol	Ec/Nlp nr: 203-872-2 Cas nr: 111-46-6 Index nr: 603-140-00-6	Acute Tox 4; H302	9a	0 - 4.9

SIKKERHETSATABLAD

Memento

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 04.06.2018

Di(tetrametylammonium) (29H,31H-ftalocyanin-N29,N30,N31,N32)disulfona middisulfonat, kobber(II)kompleks, derivater	Ec/Nlp nr: 416-180-2 Cas nr: 12222-04-7 Index nr: 650-046-00-6	Acute Tox 4; H302 STOT RE 2; H373 Aquatic Chronic 2; H411	9a	0 - 4
--	--	---	----	-------

Tegnforklaring

Eye Irrit 2: Alvorlig øyeirritasjon.
Acute Tox 4: Akutt giftighet.
Aquatic Chronic 2: Giftig for vannmiljøet.
STOT RE 2: Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering.
Forklaring til relevante faresetninger (H-setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.
Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.

Note 9a: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

Note Æ: Stoffet har en grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren, se avsnitt 8 for mer informasjon.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Vask med mye såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.

Øyekontakt

Kontakt lege hvis besvær vedvarer.

Svelging

Kontakt lege. IKKE FREMKALL BREKNINGER.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding: Irritasjon i luftveier/lunger. Overeksponering kan gi hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse og andre symptomer fra sentralnervesystemet.
Hudkontakt: Avfetting, sprekkdannelse, eksem, rødhet og evt irritasjon.
Øyekontakt: Forbigående irritasjon.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram etikett, bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 5: BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver. Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnede slukningsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ikke kjent

5.3 Råd til brannmennskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke komme i vannavløp eller kloakkavløp. Unngå utslipp til miljøet. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Mindre mengder tas opp med absorberende materiale. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

SIKKERHETSATABLAD

Memento

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 04.06.2018

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Brukes bare i godt ventilerte områder. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares utilgjengelig for barn. Oppbevares på et godt ventilert sted. Bør oppbevares stående og i originalemballasje.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Fargeblekk

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Trietanolamin	203-049-8	102-71-6	5	-			Norsk		2018

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra "Forskrift om tiltaks- og grenseverdier".

Derived no effect level (DNEL)

Trietanolamin

		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding			5 mg/m ³	5 mg/m ³
	-hudkontakt				6.3 mg/kg bw/day
Forbruker	-innånding			1.25 mg/m ³	1.25 mg/m ³
	-hudkontakt				3.1 mg/kg bw/day
	-oral				13 mg/kg bw/day

Derived no effect level (DNEL)

Dietylenglykol

		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding	Ingen fare identifisert	Ingen fare identifisert	60 mg/m ³	
	-hudkontakt	Ingen fare identifisert	Ingen fare identifisert	Ingen fare identifisert	43 mg/kg bw/day
Forbruker	-innånding	Ingen fare identifisert	Ingen fare identifisert	12 mg/m ³	12 mg/m ³
	-hudkontakt	Ingen fare identifisert	Ingen fare identifisert	Ingen fare identifisert	21 mg/kg bw/day
	-oral		Ingen fare identifisert		Ingen fare identifisert

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

Åndedrettsvern

Ved arbeid i trange rom, eller uten tilstrekkelig ventilasjon eller punktavsug anbefales følgende: Hel- eller halvmaske med gass og dampfilter mot organiske gasser med kokepunkt over 65°C klasse 1, type A1 med filterfarge brun, i henhold til standard (NS-EN-14387), eller friskluft overtrykksmaske i henhold til standard (NS-EN-137, NS-EN-270). Åndedrettsvern med gassfilter skal benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbytte. Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.

Øyevern

Bruk tettsittende og godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVA med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.

Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter.

Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.

Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene.

Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er

SIKKERHETS DATABLAD

Memento

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 04.06.2018

	sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.
Annen informasjon	Det er god industriell hygienepraksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Diverse farger.
Lukt	Svak
Luktterskel	Ikke kjent
pH (kons.)	Ikke relevant - ingen ingredienser med ekstrem pH.
Smeltepunkt/ frysepunkt	17 - 21.6 °C ved 101 kPa (Trietanolamin, note B).
Startkokepunkt og kokeområde	153 - 336.1 °C ved 1.007 - 1 013.25 hPa (Trietanolamin, note B).
Flammepunkt	Ikke relevant - produktet er ikke brannfarlig
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant på grunn av kjemikalietts form eller tilstand.
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke kjent
Damptrykk	0.005 - 3 Pa ved 20 - 40 °C (Trietanolamin, note B).
Damptetthet	Ikke kjent
Relativ tetthet	1.1 - 1.12 ved 20 - 60 °C (Trietanolamin, note B).
Løselighet i vann	70% (Løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	-2.476 - 1.34 ved 25 °C og pH 7.1 - 9.5 (Trietanolamin, note B).
Selvantenningsstemperatur	Ikke kjent
Nedbrytningstemperatur	153 - 336.1 °C ved 1.007 - 1 013.25 hPa (Trietanolamin, note B).
Viskositet	Ikke kjent
Eksplosjonsegenskaper	Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.
9.2 Andre opplysninger	De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt. Note B: Informasjonen er hentet fra ECHA 'Brief Profile'.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Holdes unna sterkt oksiderende stoffer, sterke syrer og baser for å unngå eksotermiske reaksjoner.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved brann utvikles CO ₂ og CO og andre farlige gasser.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

SIKKERHETS DATABLAD

Memento

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 04.06.2018

For ingrediens	Trietanolamin
LD50 oral	5530 mg/kg (Rotte)
Referanse	National Technical Information Service. Vol. OTS0516797,
LD50 dermal	> 22500 mg/kg (Kanin)
Referanse	Union Carbide Data Sheet. Vol. 3/18/1965,
For ingrediens	dietylenglykol
LD50 oral	12600 mg/kg (Rotte)
Referanse	Raw Material Data Handbook, Vol.1: Organic Solvents, 1974. Vol. 1, Pg. 25, 1974.
LD50 dermal	11900 mg/kg (Kanin)
Referanse	Raw Material Data Handbook, Vol.1: Organic Solvents, 1974. Vol. 1, Pg. 25, 1974.
Akutt giftighet	Eksposering av løsningsmiddel damper i konsentrasjoner som overstiger den administrative norm kan gi irritasjon på slimhinnene og luftveier/lunger og gi skadelige effekter på nyrer, lever og sentralnervesystemet. Symptomer er blant annet hukommelses- og konsentrasjonsvansker, unormal tretthet, irritabilitet eller i ekstreme tilfeller bevisstløshet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Gjentatt eksponering virker irriterende.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Sprut i øynene kan gi kraftig irritasjon.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksicitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Langvarig eksponering med symptomer på hjernepåvirkning kan i noen tilfelle føre til varige hjerneskade.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Innånding av damp. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
For ingrediens	Trietanolamin
EC50	610 mg/l (Kreps 48 timer)
Referanse	Warne, M.S.J., and A.D. Schifko 1999. Toxicity of Laundry Detergent Components to a Freshwater Cladoceran and Their Contribution to Detergent Toxicity. Ecotoxicol. Environ. Saf. 44(2):196-206
LC50	11800 mg/l (Fisk 96 timer)
Referanse	Geiger, D.L., L.T. Brooke, and D.J. Call 1990. Acute Toxicities of Organic Chemicals to Fathead Minnows (Pimephales promelas), Volume 5. Ctr. for Lake Superior Environ. Stud., Univ. of Wisconsin-Superior, Superior, WI :332 p.
For ingrediens	dietylenglykol
LC50	75200 mg/l (Fisk 96 timer)
Referanse	Geiger, D.L., L.T. Brooke, and D.J. Call 1990. Acute Toxicities of Organic Chemicals to Fathead Minnows (Pimephales promelas), Volume 5. Ctr. for Lake Superior Environ. Stud., Univ. of Wisconsin-Superior, Superior, WI :332 p.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ikke kjent
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert.
12.4 Mobilitet i jord	Herdet eller storknet produkt er immobil. Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikallet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	EAL: *08 03 12 trykkfargeavfall som inneholder farlige stoffer Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
----------------	---

SIKKERHETS DATABLAD

Memento

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 04.06.2018

Emballasje	EAL: 15 02 02 Forurenset filler og lignende. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	UN 1263
14.2 FN-forsendelsesnavn	
Varenavn	MALINGRELATERT STOFF
IMDG proper shipping name	Paint related material
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	3: Brannfarlige væsker.
ADR/RID klasse	3: Brannfarlige væsker.
ADR/RID klassifiseringskode	F1: Brannfarlige faste stoffer, uten tilleggsrisiko. Organiske.
ADR/RID farenummer	30: Brannfarlig væske (flammepunkt mellom 23°C og 60°C, grenseverdiene inkludert) eller brannfarlig væske eller fast stoff i smeltet tilstand med flammepunkt over 60°C som er oppvarmet til en temperatur lik eller over stoffets flammepunktet, eller selvopphetende væske.
IMDG klasse	3
IMDG EmS	F-E, S-E
IATA klasse	3
14.4 Emballasjegruppe	III: Mindre farlige stoffer
14.5 Miljøfarer	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	<p>KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/776 av 4. mai 2017 (ATP10).</p> <p>FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).</p> <p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).</p> <p>Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2017.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>Forskrift om aerosolbeholdere. FOR-1996-03-01-229.</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).</p> <p>FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).</p>
--	---

SIKKERHETS DATABLAD

Memento

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 04.06.2018

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Annen informasjon

Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

Leverandøren har ikke utarbeidet en kjemikaliesikkerhetsrapport (eksponeringsscenario) for stoffet eller stoffblandingen.

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens

H302 Farlig ved svelging.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering .
Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.
LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%.
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).
EAL - Den europeiske avfallslisten.
STOT - Giftvirkning på bestemte organer.
LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode.
bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).

Første gang utgitt

04.06.2018

Annen informasjon

Revidert og kvalitetssikret av:
Sensor Chemcontrol AS
Storgata 30
3611 Kongsberg
Norge
Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---